

VALDRES

Lokalavis for alle valdrisar — heime og ute
— politisk fri — partipolitisk ubunden

Redaktør:
Jostein Pedersen

Redaksjonssekretær:
Olav Robøle

Disponent:
Halvor Pedersen

Faktor:
Roald Wara

Trykt i A/S Valdres og Valdres Trykkeri, Fagernes

TIRSDAG 4. MAI 1982

Alternativ framtid II

Det er ikke ueffent at vi nettopp omkring 1. mai og andre høytidsdager på vårparten snakker sammen om hvilken framtid vi håper på, hvilken framtid vi realistisk tør regne med, hvilket alvor vi skal legge i dette å skape en bedre framtid på lengre sikt — for flest mulig, både i vår egen del av verden og i global sammenheng.

Derfor fortsetter vi i dag med opfølging av den lederkommentaren som sto sist torsdag om alternativ framtid. Der ble det fortalt om nokså tverrpolitisk oppslutning om å få utredet mulighetene for en framtid som velger andre verdsmål enn den hittil herskende vekst-filosofi.

Det oppropet som er gått ut, og som det nå vil bli underskriftsaksjon for over hele landet, har denne ordlyd.

Vi vil ikke lenger godta at utviklingen må fortsette mot en framtid som skremmer oss. Vi opplever at det ikke er menneskelige mål, men konkurransen mellom industrilandene som nå bestemmer vår utvikling. For å sikre Norges konkurransevne må politikkerne sette industriens og handelens krav foran innbyggernes ønsker. Dette har satt alle som arbeider for et mer menneskelig samfunn, i en umulig situasjon:

Økende inntektsforskjeller er blitt nødvendig for å gjøre oss alle til konkurransemennesker. Deling av samfunnsgodene og hensynet til de svake må vike for konkurransekraftene. Resultatet er blitt et samfunn hvor stadig flere bukker under for presset.

Frykt for framtiden, ensomhet, stress og nerveproblemer, ungdomskriminalitet og alkoholisme øker. Uerstattelige naturverdier må ødelegges for å tilfredsstille vekst-økonomiens umettelige energibehov.

Samtidig blir vi fortalt, at i årene framover må vi godta enda større omveltninger: Maskiner skal erstatte mennesker i en slik grad at vi må godta omfattende flytting, omskolering, mer prestasjonspress i skole og arbeid. Ikke fordi vi ønsker det, men for å kunne konkurrere med utlandet. Likevel trues vi av inflasjon og økonomisk krise.

Konkurransen mellom industrilandene er blitt så hard at også u-landenes rettmessige krav må tilside. Derfor øker fremdeles antallet av fattige og nødlidende fra år til år. For å sikre sin vekst må maktblokkene konkurrere om innflytelse over andre verdensdeler energi og råvarer. Mens ressursene øker, øker undertrykkelsen, spenningen og krigsfaren.

Dette kan ikke fortsette i det lange løp. Likevel må alle land som deltar i handelskonkurransen følge med for å unngå økonomisk krise.

Vi foreslår utredning av et nordisk alternativ i samarbeid med u-land.

Vi tror Norden i fellesskap kan vise at det finnes en annen veg, hvor solidaritet og menneskelige mål settes høyere enn økonomisk vekstkonkurransen. Vi

tror Norden kan greie seg utenfor handelskonkurransen mellom industrilandene, hvis vi utvikler et mer selvforsynt nordisk likevektsmarked, i likeverdige samarbeid med ett eller flere u-land.

Men ingen vil våge en slik omlægging uten å vite hva det innebærer. Derfor ønsker vi midler til en omfattende utredning av et slikt alternativ, en utredning som siden må populariseres og legges fram for befolkningen. Vi vil vite hva alternativet kan koste oss økonomisk, og hva vi kan vinne sosialt. Hvis Norden viser at det nytter, kan andre land følge etter i utviklingen mot en mer menneskelig og rettferdig verden.

I dag har vi ikke noe valg. Først når et mer menneskelig alternativ er utredet, vil vi ha vår demokratiske rett til å bestemme over vår egen framtid. —

Oppropet er i seg selv av en slik karakter, at det burde ha den nødvendige appell uten anbefalinger fra andre. La oss likevel nevne en del personer som på forhånd hadde gitt sin tilslutning:

13-08-028

VALDRES

Upolitisk

FAGERNES

(Se baksiden!)

-4. MAJ 1982

Fra politisk nord har vi med ledende talsmenn for SV, så som Kvanmo, Furre, Gustavsen og Ørnhoi, av Arbeiderparti-talsmenn nevner vi Hallvard Bakke, Olav Gjærevoll, Sissel Rønbeck, Reulf Steen og Helge Sivertsen. Kristelig folkeparti er representert ved blant andre Anne Olaug Ingeborgrud (politisk nestformann), Jacob Aano og Bergfrid Fjose. Fra Venstre kan nevnes Hans Hammond Rossbach, Odd Einar Dørum og Berit Kvæven. Senterpartiet stiller med Per Borten. Alette Buttingsrud, Tove Bye, Ragnhild O. Haarstad, Jon Leirfall og Anna Kristine Jahr.

Blant underskriverne er biskopene Utnem og Lunde, pater Hallvard Rieber-Mohn, teologene Karsten Isachsen, Helge Hognestad og Jacob Jervell, Her er professorer som Per Sundby, Sigmund Skard, Arne Næss, Eva Nordland og Torstein Eckhoff. Fra ikke-teologisk, men kristelig hold finner man blant underskriverne Arild Edvardsen (Saronsdal), Jens Jonathan Wilhelmssen (MRA), Svein Tornås (Kirkens nødhjelp) og Tor Bjarne Bore (redaktør i Vårt Land).

Og så i litt mer urydding orden småbrukertalsmennene Helge Bergo og Gjermund Haga, nytenkeren Erik Dammann, naturfotografen Sverre M. Fjellstad, sorenskriverne Arne Haugestad og Bjørn Unneberg, oppdagerne Thor Heyerdahl og Helge Ingstad, likestillingsombud Eva Kolstad og naturverneren Torbjørn Paule. Endelig noen navn uten videre forklaring: Åse Gruda Skard, Ebba Haslund, Peter F. Hjort, Sigurd Aske, Trygve Bull, Anja Breien, Anne Lise Bergenheim, Tor Edvin Dahl, Arne Fjørtoft, Rut Tellefsen, Liv Ullmann, Yngvar Ustvedt, Otto Nilsen og Haldis Moren Vesaas.

Det er saktens dem blant disse du reagerer mot. Og vil du stikke hodet i sanden av den grunn, så er det din sak. Poenget ved å nevne en slik sammenstilling av navn, er at viljen til nytenking må komme fra en ny allianse av mennesker, som på tvers av sympatier, antipatier og meninger ønsker et forsøk på å finne nye veger inn i framtida.

Du vil være invitert til å støtte opp om å få alternativ framtid utredet. Du bør ikke la sjansen gå fra deg. Ikke med det sagt at utredningen gir de endelige gode løsninger. Men det duger iallfall ikke uprøvd.

JP